

AZ MTA ERDÉSZETI TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG HÍRLEVELE

2024. március 5.

Tisztelt Köztestületi Tag!

Ezúton szeretnénk mindenkit tájékoztatni, hogy 2024. február 6-án az MTA Erdészeti Tudományos Bizottságának ülésére került sor Sopronban. Az alábbiakban közzétesszük az ülés emlékeztetőjét:

EMLÉKEZTETŐ

MTA Erdészeti Tudományos Bizottsági Ülés

Időpont: 2024. február 6. (kedd) 14:00

Helyszín: Sopron, SOE Erdőmérnöki Kar tanácsterme (A-épület)

Napirendi pontok:

1. Dudits Dénes akadémikus előadása: *Az energiafűz nemesítése biogáz alapanyagként történő hasznosításához*
2. Tájékoztató a három albizottság összetételéről, 2024. évi munkatervükről (Bidló András, Bejő László, Náhlik András alelnökök, albizottsági elnökök)
3. A „Múlt-jelen-jövő” sorozat Faanyagtudományok kötetének állása
4. „A bükk és a bükkösök Magyarországon” címmel tervezett monográfia összeállításának helyzete és problémái
5. Egyebek

1. Dudits Dénes akadémikus előadása

Bartha Dénes köszöntötte az egybegyűlteket, a régi/új Bizottságot és az érdeklődőket.

Ezután került sor Dudits Dénes előadására, melyet élénk érdeklődés övezett. A célok és módszerek ismertetése után a keresztezési vizsgálatokról számolt be, azok hatásairól. A vizsgálatok szerint két évente használható anyag képződik, de csak a fás szarát használják fel alapanyagként. Vizsgálják a lignin és biogáz hozam kapcsolatát, a lignintartalom csökkentése a cél. További cél a genomszerkesztési technológiák népszerűsítése.

Kérdések, hozzászólások a hallgatóság köréből:

Bidló András: A fűztermesztésben korlát a víz, lehetséges-e a szárazságtűrés fokozása?

Dudits Dénes: Sok kutatás folyik e témában. A sőtűrés pl. esetleg szárazságtűrésre is alkalmas lehet.

Csóka György: Az irodalmi adatok alapján tudható, hogy a különböző dugványok különböző mértékben ellenállók a rovarokkal és kórokozókkal szemben. Ez alapján is meg kellene nézni a mintákat.

Benke Attila: Mutagenézisen átesett füzetet vegetatív úton lehet-e fenntartani? Vizsgálták-e idegen gének jelenlétét nyárakban? Kijuthat-e a környezetbe?

Dudits Dénes: Nyár esetében nincs tapasztalat. Füzek esetében nincs keresztezés, csak dugványozás, ebből fakadóan nem.

Rétfalvi Tamás: Biogázzal foglalkozunk. Az alapanyagot kezelik, a ligninbontást segítik elő gombás kezeléssel.

Führer Ernő: A kezelés hatására a lignintartalom lecsökken. Mi lesz a szárazanyag-tartalommal?

Mátyás Csaba: A lignin csökkentése régóta cél, pl. nyár esetében. A lignin a stabilitást segíti elő, de itt csak 2 évig nevelik a füzet.

Mátyás Csaba felvetése:

Az Erdészeti Lapok hasábjain cikk jelent meg egy EU-s rendeleterről, ami a szaporítóanyagtermelést érinti. Társadalmi egyeztetés eddig nem volt, szakmai egyeztetés kellene. Mátyás Csaba ezt követően ismertette a cikk lényegét. Megjegyezte, hogy a szaporítóanyag felügyeletet Magyarországon jelenleg összesen 4 ember végzi. A cikk szerzője szerint nagy veszélyt jelenthet a „*new genome technics*”, tisztázni kellene a kérdéskört. Mátyás Csaba javaslata, hogy ETB alakítsa ki állásfoglalását a témával kapcsolatban, ill., hogy alakuljon egy munkacsoport (felelős: Mátyás Csaba, Bach István, Bordács Sándor, Nagy László), amely eljuttatja állásfoglalását az ügyvel kapcsolatban az illetékesekhez, ill. az Erdészeti Lapok hasábjain is meg kellene jelentetni.

2. Tájékoztató a 3 albizottság összetételéről, 2024. évi munkatervükről (Bidló András, Bejó László, Náhlik András alelnökök, albizottsági elnökök)

Bartha Dénes: A következő időszak fontos célja, hogy az eddigiekhez képest jobban támaszkodjon az ETB a köztestületi tagokra.

Bidló András: Megalakult az Erdészettudományi Albizottság. Kimentek a felkérések a leendő tagok számára, amikre a reagálások is megtörténtek (27 fő). Javasolta további külső tagok meghívását az albizottságba. Név szerint: Ódor Péter, Standovár Tibor, Szmorad Ferenc, Andrési Dániel. A munkaterv következő elemeit említette:

-Az erdőrezervátumok helyzetének tisztázása céljából egyeztetés megszervezése, tervek szerint március folyamán.

-Vadhatás monitoring témában konferencia szervezése a Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Albizottsággal együtt.

-Javasolta, hogy az új köztestületi tagok alkalomadtán, később valamikor, kb. 10 percben tartsanak előadást munkájukról, kutatási témáikról.

Bejó László: A Faanyagtudományi Albizottság megalakulása folyamatban van (20 fő). Felhívta a figyelmet a faépítészet terület elhanyagoltságára, javasolja esetleg külső tagok felvételét is. A munkaterv összeállítása folyamatban van. Az albizottsági ülés tavasszal lesz, online formában. Könyvbemutató tartását tervezi az albizottság Tolvaj László új könyvével kapcsolatban, március folyamán. A Múlt-jelen-jövő sorozat 3. kötetének állásáról Németh Róbert fog beszámolni. Könyvbemutató megtartását tervezik a kötettel kapcsolatban. Konferencia, ill. tudományos ülés megtartását tervezik 2024 őszén, a TKP eredményeire alapozva. Az albizottság célja az évfordulók (pl. professzor emeritusok) megünneplése.

Illés Gábor: Kikre kell gondolni a faépítészek szakterülettel kapcsolatban?

Bejó László: pl. Szabó Péter, Patkó Csilla, + egy kolléga Győrben

Náhlík András: Bővült a Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Albizottság 3 új taggal: MATE Gödöllő: Márton Mihály, SOE: Bende Attila, Kalmár Sándor, +Sapientia EMTE: Farkas Attila (Kolozsvári Akadémiai Bizottság tagja)

Titkár: Winkler Dániel, az albizottságnak 20 tagja van (19 köztestületi tag+ 1 folyamatban van). Az albizottság tervei:

-Vadhatás monitoring témában konferencia szervezése a másik albizottsággal együtt.

-Konferencia, tudományos ülés a Tudomány Napja alkalmából 2024 őszén, Veszprémben, a VEAB Környezet- és Földtudományi Szakbizottságával (Liker András) közösen, téma: Állatfajok urbanizációja.

Bartha Dénes javasolta általában minden albizottságnak, ha olyan a téma, a területi bizottságok munkabizottságainak megkeresését, ill. javasolta azoknak a köztestületi tagoknak az értesítését, akik az adott témában érdeklődőek lehetnek.

3. A „Múlt-jelen-jövő” sorozat Faanyagtudományok kötetének állása

Németh Róbert: Megköszönte Bartha Dénes segítségét. Nyomdába adásra készen áll az anyag, viszonylag „vaskos” kötet lesz. A kiadást segíti, támogatja a Faipari Mérnöki Kar, 50 példányt vásárol majd a megjelent kötetből.

Bartha Dénes: Megkérdezte, hogy mikorra várható a megjelenés.

Németh Róbert: Tavaszra várható.

Lakatos Ferenc: elmondása szerint, sajnos az egyetemi kiadó nem rendelkezik olyan anyagi háttérrel, hogy támogatni tudja a kötet megjelenését.

4. „A bükk és a bükkösök Magyarországon” címmel tervezett monográfia összeállításának helyzete és problémái

Bartha Dénes: A tervek szerint novemberben lenne a bemutató, szeptemberben kerülne sor a nyomdába adásra, szerkesztési feladatok elvégzése a nyár folyamán, lektorálás tavasz folyamán, de még nincs leadva minden kézirat.

Mátyás Csaba: Három területen érintett, ezek a részterületek jól állnak. Problémaként vetette fel a más kiadványból származó ábrák átvételét (copyright). Egységes ábrakészítés kell a kiadványban, úgy tűnik, meg lesz oldva. Méret: B5

Hofmann Tamás: Próbanyomtatás kellene, hogy jó méretűek legyenek az ábrák.

Csóka György: Lehet fekvő ábra is néhány.

Bartha Dénes: Copyright: a fejezetszerző kérje meg az engedélyt.

Tolvaj László: Pozitív tapasztalatai vannak.

Csóka György: Kie a szerzői jog? Nem egységesen kell kezelni, a fejezetszerzők tisztázzák ezt a problémát.

Bartha Dénes: Körlevelet kell írni a szerzőknek a témával kapcsolatban.

Schiberna Endre: Iparjogi szakértőket nem kellene megkérdezni (Walter Katalin, Alpár Erzsébet)?

Csóka György: 1 nagy fejezet rosszul áll, a felkeresés megtörtént, vannak előremutató jelek. A többi fejezet többségében jól áll. A bükkgazdálkodás gyakorlati vonatkozásai fejezetnek sok szerzője van, egyes esetekben túl sok az anyag, nehéz feladat lesz 10-15 oldalas fejezetté összegyűjteni. Utána lehet ezt a fejezetet lektorálni.

Bartha Dénes: A szerzők között szereplő bizottsági tagok adják le a saját kéziratukat, határidő: március 15. A „fás” rész jól áll, egy szerző nem adott még le anyagot, a lektori vélemények is gyűlnek.

5. Egyebek

Bartha Dénes:

-Elindítottunk egy Hírlevelet, aminek 1. száma már megjelent, elsősorban a köztestületi tagoknak szánjuk. Sorozat lenne.

-Rövid határidő a Bizottságnak: javaslat leadása megtörtént a „Zöld toll” kitüntetésre (Nagy László), ill. állami kitüntetésre is kellett javaslatot leadni.

-Az Akadémia kérése volt, hogy fogalmakat keressünk, amik jellemzik szakterületünket, elsősorban a kívülállók felé: klímaérzékenység, tartamosság, folyamatos erdőborítás.

Borovics Attila: Gribovszki Zoltán nagydoktori védéséről számolt be. Javasolta, hogy a következő ülésre hívjuk meg, kérjük fel előadásra, ill. ünnepeljük meg.

Csóka György: Az egyetemi kommunikáció problémájára hívta fel a figyelmet (a tagok nem tudtak időben a védésről).

Tolvaj László: Kooptálni kellene ebbe a bizottságba is, ha van erre lehetőség.

Bartha Dénes: Lehet, hogy szavazati joga nem lesz.

A következő ülés várható időpontja: 2024. május második fele, június első fele

Lejegyezte: Hirka Anikó
ETB titkár

Bartha Dénes
MTA ETB elnök

Hirka Anikó
MTA ETB titkár